

Folketingets Europaudvalg
Christiansborg, den 10. april 2003
EU-Konventssekretariatet

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere
samt de danske repræsentanter i Konventet

Resumé af formøde for de nationale parlamentarikere den 3. april 2003

Kort resumé:

Under en drøftelse af *tidsplanen* for de resterende møder i Konventet blev det nævnt, at det planlagte møde i midten af maj vil blive forlænget, således at det kan komme til at strække sig over fire dage, nemlig 14.-17. maj. Gisela STUART regnede med intens mødeaktivitet i Bruxelles i perioden 30. maj – 16. juni. Der var almindelig tilslutning til, at man skulle gøre alt hvad man kunne for at færdiggøre Konventets arbejde inden det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 30. juni. Med henblik herpå vil man kræve, at Præsidiets snarest offentliggør mødedatoerne for de kommende møder.

Henrik Dam KRISTENSEN lagde op til, at de nationale parlamentarikere på et tidspunkt, hvor man havde mere overblik over, hvad der manglede i forfatningstraktaten, tog en grundlæggende debat om *de nationale parlamenters rolle* i fremtidens Europa, idet han fremhævede, at det kun er de nationale parlamentarikere, der kan give svaret på det spørgsmål.

Lord TOMLINSON klagede over, at de mange meninger, der var kommet frem under debatterne i plenum og i de mange ændringsforslag, blot var blevet puttet ind i den store *pølsemaskine*, som han sammenlignede Præsidiets med, men der var endnu ikke kommet nogen pølser ud.

Det blev slået fast, at den forfatningstraktat, man arbejder med, kun kan træde i kraft, hvis den *ratificeres* i alle medlemslande.

En debat om *arbejdsgruppernes konklusioner* viste, at Præsidiets ikke er parat til i alle detaljer at lægge dem til grund for sine forslag, idet arbejdsgrupperne ikke er repræsentativt sammensat.

Tidsplanen

Den græske mødeleder, Paraskevas AVGERINOS, lagde i sin indledning op til en diskussion af tidsplanen for de resterende møder i Konventet. Han nævnte, at Præsidiet havde besluttet at lade den konventssamling, der var planlagt til 15.-16. maj, vare længere end normalt. Den ville blive indledt med et formøde for de nationale parlamentarikere onsdag den 14. maj, og selve konventsmødet ville således kunne begynde allerede om morgenen torsdag den 15. maj, hvorefter det var planen at holde møde hele fredag den 16. maj med mulig fortsættelse lørdag den 17. maj om formiddagen.

Mht. til tidspunktet for afslutningen af arbejdet gav Avgerinos udtryk for, at der var en risiko for, at man måtte udsætte afslutningen til september.

Gisela STUART (UK) sagde, at hun sammen med et flertal i Præsidiet gik ind for, at man skulle gøre alt hvad der var muligt for at blive færdige i juni, således at man kunne forelægge resultatet for Det Europæiske Råd på dettes ekstraordinære møde den 30. juni. Hvis der på det tidspunkt var enkelte artikler i del II, man ikke havde fået diskuteret grundigt nok, kunne man eventuelt behandle dem på et ekstraordinært møde i juli, men hvis man udsætte det hele til september, så var der risiko for, at forsøget på at nå frem til en forfatningstraktat ville løbe ud i sandet. Hun forberedte medlemmerne på, at der ville blive en række møder i begyndelsen af juni og sagde, at hun selv havde ryddet sin kalender i perioden 30. maj til 16. juni. Hun tilføjede, at hun ikke blot tænkte på møder i Konventet som sådan, men også i de politiske grupper og i Konventets komponenter samt i andre grupper med henblik på at opnå konsensus eller i det mindste et stort flertal for et samlet resultat. Til de medlemmer, som under den efterfølgende meningsudveksling pegede på, at det ville være svært for dem at være i Bruxelles i en så lang periode i juni, sagde Gisela Stuart, at den barske realitet i politik er, at hvis man ikke er der, får man ingen indflydelse.

Evelin LICHTENBERGER (Østrig) mente ikke, Konventet havde en kina-mands chance for at få en grundig diskussion af de politisk kontroversielle artikler i del II, før man vidste, på hvilken måde de mange ændringsforslag ville få indflydelse på det reviderede udkast, der ville komme fra Præsidiet. Hun opfordrede derfor Præsidiet til snarest at fremkomme med et foreløbigt udkast, som viste, hvad der allerede var opnået stort set enighed om. I sine afsluttende bemærkninger sagde Gisela STUART, at Præsidet havde overvejet dette, men var nået frem til, at det var bedre at vente og så komme med et re-

videret udkast, som omfattede samtlige artikler, idet man ikke kan tage endelig stilling, før man har set, hvordan det hele hænger sammen.

Esko HELLE (Finland) tilsluttede sig, at man skulle gøre sit arbejde færdigt til juni, men det kræver, at konventsmedlemmerne nu får oplyst de yderligere mødedatoer, der kan blive tale om, således at de kan indpasse dem i deres planlægning.

Henrik Dam KRISTENSEN erklærede sig enig i de betragtninger, Gisela Stuart var kommet med angående tidsplanen, idet han ikke troede, Konventet ville blive taget alvorligt, hvis det ikke formåede at afslutte arbejdet inden sommer, men blot ville blive betragtet som en snakkeklub, som ikke var i stand til at drage konklusioner. Han tilsluttede sig ligeledes kravet om at få oplyst de yderligere datoer nu, idet medlemmerne fra de nationale parlamenter også skulle have mulighed for at holde kontakt med de nationale parlamentarikere og de borgere derhjemme, som de repræsenterede.

Jürgen MEYER (Tyskland) tilsluttede sig kravet om at få oplyst datoerne nu, idet han ligeledes pointerede, at der skulle være tid til, at konventsmedlemmerne kunne drøfte artiklerne med deres bagland.

Mødelederen konkluderede, at der var enighed om at opfordre gruppens repræsentanter i Præsidiet til at kræve en præcis tidsplan for alle møderne frem til juni.

De nationale parlamentarikers ansvar

Henrik Dam KRISTENSEN henviste til, at et af de fire spørgsmål, som stats- og regeringscheferne i Laeken bad Konventet om at se på, var de nationale parlaments rolle i det fremtidige Europa. Det var det eneste spørgsmål, der endnu ikke var kommet et præcist svar på. Henrik Dam Kristensen fremhævede, at de eneste, der var i stand til at komme med et svar herpå, var gruppen af nationale parlamentarikere. Han var bange for, at det mønster, man kunne konstatere i Danmark, også gjorde sig gældende i andre nationale parlamenter, nemlig at det kun var 5-10 pct. af de nationale parlamentarikere – primært dem der sad i parlamenternes Europaudvalg – som interesserede sig for den europæiske debat. Han understregede, at der er brug for de nationale parlamentarikere, hvis borgerne skal involveres. Hvis Konventet sluttede sit arbejde uden at have givet de nationale parlamentarikere et rum for den europæiske debat og et medejerskab, så nærede han frygt for Europas fremtid. De 700

medlemmer af Europa-Parlamentet spiller en rolle, og de gør det godt, men hvis ganske almindelige mennesker skal føle, at Europa er vigtig, så skal de 9.000 parlamentarikere i de nationale parlamenter sætte Europa på dagsordenen, når de diskuterer politik hjemme i deres valgkredse. Derfor sluttede han sit indlæg med at opfordre de tilstedeværende nationale parlamentarikere til at tage den mere grundlæggende debat om de nationale parlameters rolle på et tidspunkt, hvor man havde mere overblik over, hvad der manglede i forfatningstraktaten.

Der var bifald efter Henrik Dam Krisensens indlæg, og Paraskevas AVGERINOS genkendte umiddelbart mønsteret fra det græske parlament, hvor det kun var medlemmerne af Europaudvalget, som drøftede europapolitik.

Lamberto DINI (Italien) pointerede, at det er nu under Konventets arbejde, at de nationale parlamentarikere skal gøre deres indflydelse gældende, når det angår Europas fremtid. Efterfølgende vil deres opgave være at påvirke deres regerings europapolitik i det daglige.

I sine afsluttende bemærkninger tilsluttede Gisela STUART sig opfordringen fra Henrik Dam Kristensen, idet hun understregede, at grunden til, at Unionen har brug for de nationale parlamentarikere, er, at det er dem, der i det daglige skal forsvare, hvad Unionen gør, og det kan de kun gøre, hvis de føler, de er en del af beslutningsprocessen. Hun opfordrede derfor de tilstedeværende medlemmer til at forsøge at engagere deres kolleger i debatten og beslutningerne.

Præsidiet som pølsemaskine

Lord TOMLINSON (UK) pegede på, at medlemmerne af Konventet gjorde et kæmpe arbejde med at stille ændringsforslag til udkastene fra Præsidiet og diskuterede de forskellige artikler i dagevis. Hidtil var alle de meninger, der hermed kom på bordet, blot blevet puttet ind i den store pølsemaskine, som Præsidiet kunne sammenlignes med, men der var ikke kommet nogen pølser ud af maskinen.

Göran LENNMARKER (Sverige) var parat til at arbejde hårdt i maj-juni, men advarede mod at slække på kvaliteten af arbejdet. De pølser, der til sin tid kommer ud af maskinen, skal være af 1. classes kvalitet, sagde han.

Jürgen MEYER (Tyskland) henviste til, at de nationale parlamentarikere har

flertal i Konventet. Derfor opfordrede han til, at man i gruppen af nationale parlamentarikere prøvede at nå frem til et kompromis om nogle af de artikler, der som udgangspunkt er stor uenighed om. Kun derved kunne man opnå indflydelse.

I den forbindelse ville Jan Jacob VAN DIJK (Holland) definere kvalitet som "mest mulig enighed", hvorfor han opfordrede alle til at gå ind på Jürgen Meyers idé om at søge at nå frem til kompromiser.

Forfatningstraktatens ikrafttræden

I relation til det udkast angående de almindelige og afsluttende bestemmelser i forfatningstraktatens del III, som ville blive offentliggjort den følgende dag, sagde Gisela STUART, at medlemmerne ikke skulle tro på, hvad der stod i pressen. I dele af den britiske presse var det blevet fremstillet sådan, at hvis nogle få medlemslande ikke ratificerede traktaten inden for to år, kunne 4/5 af medlemsstaterne smide dem ud. Hun gjorde opmærksom på, at det står der ikke i Præsidiets udkast. Tværtimod fremgår det klart af bemærkningerne, at forfatningstraktaten kun kan træde i kraft, hvis den ratificeres i alle medlemslande.¹

Dette blev bekræftet af professor Jürgen MEYER i den efterfølgende debat.

Wim VAN EEKELEN (Holland) var klar over, at den forfatningstraktat, man nu arbejder med, kun kan træde i kraft, hvis alle medlemslande ratificerer den. Men han stillede spørgsmålet, om det ikke er muligt i en forfatningstraktat at bestemme, at fremtidige ændringer af den kan gennemføres med superkvalificeret flertal.

Gisela STUART nævnte i sit svar, at der vil blive foreslået en bestemmelse, hvorefter et land frivilligt kan beslutte at udtræde af Unionen. Der kræves 2/3 flertal i Rådet for den aftale, der i så fald skal indgås om de nærmere bestemmelser angående udtrædelsen.²

¹ Den tekst, der gav anledning til misforståelsen, findes i CONV 674/03 i artikel G, stk. 3, som lyder: "Hvis fire femtedele af medlemsstaterne to år efter undertegnelsen af forfatningstraktaten har ratificeret den, og en eller flere medlemsstater er stødt på vanskeligheder i forbindelse med ratifikationen, tager Det Europæiske Råd spørgsmålet op."

² I den foreslåede artikel 46, stk. 2, nr. 1 (CONV 648/03) hedder det: "Hvis en medlemsstat beslutter at udtræde, giver den Rådet meddelelse herom. Efter denne meddelelse forhandler og indgår Unionen med den pågældende stat en aftale om de nærmere bestemmelser for statens udtræden under hensyn til rammerne for dennes fremtidige forbindelser med Unionen. Denne aftale

Arbejdsgruppernes konklusioner

David HEATHCOAT-AMORY fra det britiske underhus rejste det principielle spørgsmål, hvorfor Præsidiets ikke altid lagde de rapporter, der var kommet fra arbejdsgrupperne, til grund for sine forslag, men i flere tilfælde undlod nogle af konklusionerne eller kom med sine egne forslag. Som et eksempel nævnte han, at det stod i rapporten fra arbejdsgruppe X om frihed, sikkerhed og retfærdighed (CONV 425/02, jf. Info-note I 147), at der ikke var enighed om at foreslå indført en europæisk anklagemyndighed, men alligevel havde Præsidiets medtaget et sådant forslag i sit udkast (CONV 614/3, jf. Info-note I 182 og I 199).

Gisela STUART mindede om, at arbejdsgrupperne ikke var repræsentativt sammensat; de var ikke et "mikro-konvent". Derfor afspejlede et flertal i arbejdsgruppen ikke nødvendigvis et flertal i Konventet, og Præsidiets kunne ikke være forpligtet til i alle detaljer at lægge rapporterne fra arbejdsgrupperne til grund. Hvis man var uenig i de udkast, Præsidiets fremlagde, opfordrede Gisela Stuart til, at man sagde det højt og tydeligt i Konventet. Hvis det kneb med at nå det inden for taletiden på to minutter, kunne man godt springe de indledende høflighedsfraser over og lade være med at skjule de meningsforskelle, der eksisterer.

Caspar EINEM (Østrig) kritiserede Gisela Stuart for ikke at holde sine personlige politiske holdninger adskilt fra sin optræden i Præsidiets, hvor han mente, hun skulle fremlægge det, der var flertal for i gruppen af nationale parlamentarikere, selv om hun ikke var enig i det.

Jürgen MEYER sammenlignede situationen med en advokat, som appellerer til frifindelse, selv om han ikke er overbevist om sin klients uskyld. Han erkendte, at arbejdsgrupperne ikke var repræsentativt sammensatte, men Præsidiets burde i hvert fald være bundet af, hvad der var almindelig tilslutning til under den efterfølgende diskussion i plenum af rapporterne fra arbejdsgrupperne.

Gisela STUART bøjede sig ikke, men sagde i sine afsluttende bemærkninger, at det jo var så heldigt, at de nationale parlamentarikere havde tre repræsentanter i Præsidiets, så alle synspunkter skulle nok komme til orde.

Under debatten erklærede flere sig uenig i den fremstilling, David Heathcoat-Amory havde givet af tilblivelsen af rapporten fra arbejdsgruppe X, og der udviklede sig en diskussion om, hvorvidt der skal indføres en europæisk anklagemyndighed eller ej. Denne substantielle diskussion fortsatte på eftermiddagens møde i selve Konventet og vil blive refereret i den sammenhæng.

Andre emner

Enkelte medlemmer kom under den ikke særlig strukturerede debat ind på nogle af de artikler, som skulle diskuteres på eftermiddagens møde i plenum. Mht. disse emner henvises til det resume, der i dag vil blive udsendt af drøftelserne på selve konventssamlingen.

Med venlig hilsen

Bjørn Einersen